

COMITÉ VAN DE REGIO'S
DIRECTORAAT E - Horizontaal beleid en netwerken
DIRECTORAAT C – Advieswerkzaamheden, commissie COTER

**Achtergrondnota over de gerichte raadpleging inzake de Verordening van het Europees
Parlement en de Raad tot instelling van de financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen
COM(2011) 665**

De huidige financiële, economische en politieke crisis onderstreept de behoefte aan meer investeringen in infrastructuur om groei en banen te creëren, de mobiliteit van mensen en goederen in Europa te waarborgen en om de integratie van de interne markt te voltooien, alsook de economische, sociale en territoriale samenhang van de EU.

In reactie op deze vraagstukken stelt de Commissie voor om het volgende meerjarige financiële kader (voor 2014-2020), dat op 29 juni 2011 werd aangekondigd, te voorzien van een nieuw geïntegreerd infrastructuurinstrument, de faciliteit voor Europese verbindingen (CEF), die de EU zal gebruiken om te investeren in belangrijke gebieden als vervoer, energie en telecommunicatie. Op 19 oktober 2011 kwam de Commissie met haar definitieve voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van een financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen (COM(2011) 665).

Het budget van 50 miljard euro van de faciliteit zal gebruikt worden voor de financiering van projecten die de hiaten vullen in Europa's digitale, energie- en vervoersnetwerk. Europa's economie zal ook groener worden door bevordering van schonere vervoerswijzen, snelle breedbandverbindingen en door het gebruik van hernieuwbare energie mogelijk te maken, overeenkomstig de Europa 2020-strategie. Voorts zal de financiering voor energienetwerken de interne energiemarkt verder integreren, Europa's energieafhankelijkheid terugdringen en de voorzieningszekerheid verhogen. Via de aandacht voor slimme, duurzame en onderling volledig verbonden digitale, vervoers- en energienetwerken zal de faciliteit daadwerkelijk bijdragen aan de voltooiing van de Europese interne markt.

De Commissie heeft een lijst van projecten samengesteld die met aanvullende EU-investeringen veel impact kunnen opleveren. De Commissie hoopt met name dat de faciliteit als katalysator zal werken voor verdere financiering van de private en publieke sector doordat ze infrastructuurprojecten geloofwaardig maakt en het risicoprofiel ervan tempert. Voor het eerst stelt de Commissie één financieringsinstrument en een gemeenschappelijk wettelijk kader voor de drie netwerksectoren voor en geeft zo gevolg aan haar toezegging om synergie en vereenvoudigde regels te creëren.

Het gemeenschappelijk kader en het financieringsinstrument van de CEF beogen de vereenvoudiging van het huidige EU-kader voor de financiering van de transeuropese netwerkinfrastructuur.

Om te beginnen probeert de Commissie een samenhangende benadering van de financiering van EU-projecten in alle drie sectoren (vervoer, energie en telecommunicatie) te garanderen.

Ten tweede verwacht de Commissie dat het gemeenschappelijk kader van de CEF voor infrastructuurprojecten schaalvoordelen oplevert door lagere administratieve kosten, doelmatiger gebruik van middelen en hogere opbrengsten die uit de synergie zullen voortvloeien.

Verder zal het kader een transparanter, coherenter en vereenvoudigder benadering van EU-financiering opleveren, dat zou moeten bijdragen aan een investeringsvriendelijker klimaat en financiering van de private sector kan aantrekken om EU-doelstellingen te verwezenlijken. Het initiatief zal ook tot meer samenwerking tussen de drie sectoren leiden, en dus tot meer uitwisseling van goede praktijken. Omgekeerd zal dit de doelmatigheid en efficiëntie van EU-financiering ten goede komen in alle investeringssectoren.

De financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen: vervoer

Met de CEF zal in totaal 31,7 miljard euro geïnvesterd worden om Europa's infrastructuur voor vervoer te moderniseren door ontbrekende aansluitingen te realiseren en knelpunten op te lossen. Van dit bedrag zal in totaal circa 10 miljard euro in het cohesiefonds speciaal worden bestemd voor investeringen in vervoersprojecten in relevante cohesielanden. De resterende 21,7 miljard is bestemd voor investeringen in de vervoersinfrastructuur in alle lidstaten.

De ontwikkeling van vervoerssystemen in Europa was doorgaans een nationale zaak; ze zijn dus niet geheel aangepast aan de mobiliteit van goederen en personen in heel Europa. De ontwikkeling van transnationale vervoerscorridors is dus van levensbelang voor de uitvoering van de doelstellingen van de interne markt, het cohesiebeleid en de Europa 2020-strategie. Daartoe heeft de Commissie een Europees 'kernnetwerk' in kaart gebracht van multimodale corridors die vracht en passagiers zeer efficiënt en met lage uitstoot vervoeren. De investeringen zullen de efficiëntie en de duurzaamheid van bestaande infrastructuur verbeteren, ontbrekende aansluitingen realiseren en knelpunten opheffen.

De financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen: energie

De ontwerpverordening van de Commissie voor de richtsnoeren ter uitvoering van de prioriteiten van de Europese energie-infrastructuur schetst twaalf prioritaire corridors en gebieden voor de infrastructuur, vier in elk van de volgende sectoren: elektriciteit, gastransport (inclusief het gebruik van intelligente netwerken), elektriciteitssnelwegen en grensoverschrijdende netwerken voor koolstofdioxide.

De aanleg van de elektriciteits- en gasnetwerken alleen al zal tot 2020 circa 200 miljard euro vergen. De Commissie verwacht dat de markt de helft van de totale investering zal financieren, terwijl voor de andere helft overheidsactie nodig is om de noodzakelijke private investeringen aan te trekken.

De financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen: telecommunicatie

De belangrijkste EU-doelstelling voor telecommunicatie is digitale knelpunten op te heffen die de voltooiing van de digitale interne markt in de weg staan. Daartoe werkt de EU aan de aanleg van een volledig breedbandnetwerk en de oprichting van infrastructuurplatforms voor digitale diensten die samenhangende digitale Europese overheidsdienstverlening mogelijk maken. Deze beide netwerken zijn vitaal voor de uitvoering van de digitale agenda van de EU en als bijdrage aan de EU 2020-doelstelling voor slimme groei. Zoals hierboven vermeld zullen de vereiste investeringen om deze doelstellingen tegen 2020 uit te voeren, ruim 270 miljard euro bedragen. De Commissie meent echter dat zonder overheidsingrijpen op EU-niveau de private sector slechts het eerder bescheiden bedrag van 50 miljard euro zal investeren. Aangezien de maatschappelijke voordelen van investeringen in digitale infrastructuur zowel voor Europa's burgers als voor de interne markt van groot belang zijn, is overheidsoptreden essentieel voor het stimuleren van de markt.
